Holland Rijnland
T.a.v. het Algemeen Bestuur
Postbus 558
2300 AN LEIDEN

Datum	10 juni 2021	**Datum verzending**	
Uw kenmerk		**Behandelaar**	De gemeenteraad
Ons zaaknummer	Z/20/045968/242408	**Bijlage**	

Onderwerp Wensen en bedenkingen over de Regionale Omgevingsagenda 2040

Geachte leden van het Algemeen Bestuur,

In vervolg op de nota "Aan de slag met Hart van Holland" heeft het AB de regio Holland Rijnland in december 2020 opdracht gegeven om een Regionale Omgevingsagenda Holland Rijnland op te stellen. Deze is op 14 april 2021 door de wethouders Ruimte vrijgegeven voor besluitvorming met het verzoek aan de colleges van B&W om het document voor wensen en bedenkingen aan te bieden aan de gemeenteraden. Graag maken wij de gelegenheid gebruik om de hieronder staande wensen en bedenkingen met u te delen.

1. Consequenties voor het woningbouwprogramma komen niet duidelijk tot uiting

De raad van Voorschoten constateert met waardering dat de Regionale Omgevingsagenda een aantal goede uitgangspunten bevat voor ruimtelijke ontwikkeling gericht op verstedelijking langs de as Katwijk – Leiden - Alphen aan de Rijn. De verstedelijking is overigens breder dan deze as en betreft ook Voorschoten, Oegstgeest en Leiderdorp. Dit wordt ten onrechte nergens genoemd.

In de kernen eromheen ligt nadruk op versterking van natuur en landschap en vitaliteit zonder ontwikkelingen in die gemeenten te bevriezen. Voor de gemeente Voorschoten lijken er op kaart geen grote ontwikkelingen of knelpunten op te treden. Maar die zijn er wel, zie het voorbeeld in bedenking 3.

Onduidelijk is de Agenda echter over de omvang van het woningbouwprogramma tot 2030 en de verdeling van de opgaven over de gemeenten. Ervan uitgaande dat het zwaartepunt zal liggen in de genoemde centrale as, is niet duidelijk wat dit betekent voor het woningbouwprogramma en de verdeling.

2. Aansluiting van de landschapsstrategie op Hart van Holland is gewenst

Voor landschap zit de Regionale Omgevingsagenda wat ons betreft goed in elkaar. De raad ondersteunt het uitwerken van een landschapsstrategie. Daarbij pleiten wij voor aansluiting op de rode draden die in de Nota Hart van Holland zijn vastgesteld. De Raad wil graag in regionaal verband het gesprek aangaan over het benutten van deze rode draden in de context van lokale gebiedsontwikkeling:

- samen met de regio in te zetten op een landschapsstrategie en o.a. op basis van het onderzoek naar de Natuurlijke Leefomgeving dat in 2019 is opgeleverd en gebruik te maken van de samenwerking in het NOVI-gebied voor het Groene Hart;
- kwaliteit door verscheidenheid: de grote kracht van onze regio is de relatieve kleinschaligheid en diversiteit van de verschillende kernen. De identiteit van de kernen, de bijhorende woonmilieus en programma's moeten veel meer uitgangspunt worden van de gesprekken binnen de regio;
- het behoud van het aantrekkelijke landschap, is voor onze kennisregio belangrijk omdat het bijdraagt aan een sterk vestigingsklimaat. Het rijk en de provincie hebben daar uitspraken over gedaan. Als regio en zeker als het verstedelijkte gebied zou meervoudig ruimtegebruik om te voorkomen dat opgaven worden afgewenteld op het landschap het dragende principe moeten zijn;
- afstemming mobiliteit en verstedelijking incl. kernpunten van bedrijvigheid (scienceparken en complexen zoals Heineken);
- de energietransitie en energie-infrastructuur zijn grote ruimtevragers en zullen zichtbaar zijn in het landschap en zichtbaar worden in het verstedelijkte gebied. Hier kan meervoudig ruimtegebruik kansen brengen die bij een alleen sectorale aanpak niet in beeld komen.

3. De goedkeuringsprocedure Regionale Omgevingsagenda gaat te snel

Niet alleen de Regionale Omgevingsagenda maar ook de Regionale Energie Strategie 1.0 en de Regionale Strategie Mobiliteit zijn onlangs onder tijdsdruk opgeleverd. We staan regionaal voor flinke opgaven en dit vergt het maken van integrale keuzes op regionale schaal. Ons college heeft eerder schriftelijk bepleit om besluitvorming over de Regionale Omgevingsagenda niet in het AB van Holland Rijnland van juni te doen, maar enkele maanden later, zodat niet alleen voor ruimte maar op alle onderdelen, met inbreng van gemeenten, een goed uitgewerkt stuk voorligt. We zien aanzetten om raden beter te betrekken, maar het tempo ligt te hoog. Vanwege de snelheid van het proces is er onvoldoende tijd om draagvlak te creëren, opmerkingen te geven vanuit de inhoud en de raad op een goede manier te betrekken.

4. De Regionale Omgevingsagenda is beperkt in scope.

Nadruk van de Regionale Omgevingsagenda ligt op woningbouw, ruimtelijke ontwikkelingen en de strategie voor natuur en landschap. De betekenis van de Regionale Strategie Mobiliteit en de Regionale Energie Strategie is helaas nog onvoldoende uitgewerkt. De RES 1.0 wordt genoemd maar consequenties worden niet geanalyseerd. Zoals de discrepantie in onze gemeente in de globale aanduiding van zoekgebieden voor zonnevelden in de groene corridor Duivenvoorde en in de omgeving van de Kroondomeinen. Wat betreft mobiliteit is er aandacht voor versterking van infrastructuur in Alphen aan de Rijn en het oostelijk deel van de regio. Maar dat lijkt ons wat te beperkt. De uitwerking van regionale fietspaden heeft bijvoorbeeld onvoldoende aandacht gekregen.

Daardoor is het beoogd effect "antwoord geven op de vraag hoe de druk op de regio kan worden benut om de aantrekkelijkheid van de regio te behouden en versterken" niet tot uiting gekomen. De druk op de regio komt geheel niet uit de verf en de consequenties ervan zijn nagenoeg onuitgewerkt.

5. De Regionale Omgevingsagenda versie april 2021 is onvoldoende basis voor een Uitvoeringsprogramma

Zonder versterking en verbreding van de analyse van ruimtelijke ontwikkelingen en integratie van de RES en Regionale Strategie Mobiliteit is de agenda onvoldragen. Wij pleiten ervoor om de visies en het kaartmateriaal uit de Regionale Omgevingsagenda, Strategie Mobiliteit en RES "over elkaar heen te leggen", zodat wij integrale afwegingen kunnen maken en knelpunten kunnen benoemen. Dit is eerder ook in het Hart van Holland-traject op die manier gedaan. Een analyse van frictiepunten is gewenst en werkt verhelderend.

Wij raden het AB daarom aan de Regionale Omgevingsagenda verder uit te werken voordat opdracht wordt gegeven het Uitvoeringsprogramma op te pakken.

Wij rekenen er op dat u ons op de hoogte brengt over nieuwe ontwikkelingen en over de wijze waarop u de wensen en bedenkingen heeft verwerkt.

Met vriendelijke groet, namens de gemeenteraad van Voorschoten

de griffier, de voorzitter

Drs. B.J. Urban N. Stemerdink